

SENAT RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Zapis stenograficzny
(1974)

151. posiedzenie
Komisji Spraw Zagranicznych
w dniu 26 stycznia 2011 r.

VII kadencja

Porządek obrad:

1. Rozpatrzenie ustawy o ratyfikacji Protokołu zmieniającego protokół w sprawie postanowień przejściowych, dołączony do Traktatu o Unii Europejskiej, Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej oraz Traktatu ustanawiającego Europejską Wspólnotę Energii Atomowej, sporządzonego w Brukseli dnia 23 czerwca 2010 r. (druk senacki nr 1089, druki sejmowe nr 3567 i 3590).
2. Rozpatrzenie ustawy o ratyfikacji Porozumienia w sprawie Środkowoeuropejskiego Programu Wymiany Uniwersyteckiej CEEPUS III, sporządzonego w Budvie dnia 25 marca 2010 r. (druk senacki nr 1090, druki sejmowe nr 3720 i 3763).

(Początek posiedzenia o godzinie 8 minut 30)

(Posiedzeniu przewodniczy przewodniczący Leon Kieres)

Przewodniczący Leon Kieres:

Witam państwa na posiedzeniu Komisji Spraw Zagranicznych. Dziś mamy dwa punkty w porządku obrad.

Pozwolą państwo, że zanim je przedstawię, przywitam, witając panów senatorów, naszych gości. Witam pana Andrzeja Misztala z Ministerstwa Spraw Zagranicznych, zastępcę dyrektora Departamentu Prawno-Traktatowego; pan dyrektor już był u nas na posiedzeniach, jest osobą znaną i uznaną. Ministerstwo Nauki i Szkolnictwa Wyższego reprezentują pan minister Witold Jurek, podsekretarz stanu, i pani Junona Nowak-Roguska, główny specjalista w Departamencie Spraw Międzynarodowych i Uznawalności Wykształcenia. Oczywiście jest też pani legislator Iwona Kozera-Rytel. Witam bardzo serdecznie panią legislator.

Są dwa punkty porządku obrad. Punkt pierwszy porządku obrad: rozpatrzenie ustawy o ratyfikacji Protokołu zmieniającego protokół w sprawie postanowień przejściowych, dołączony do Traktatu o Unii Europejskiej, Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej oraz Traktatu ustanawiającego Europejską Wspólnotę Energii Atomowej, sporządzonego w Brukseli dnia 23 czerwca 2010 r.; druk senacki nr 1089, druki sejmowe nr 3567 i 3590.

Kto pierwszy zabierze głos? Pan dyrektor z Ministerstwa Spraw Zagranicznych, tak? Bardzo proszę, Panie Dyrektorze.

**Zastępca Dyrektora Departamentu Prawno-Traktatowego
w Ministerstwie Spraw Zagranicznych
Andrzej Miształ:**

Dziękuję, Panie Przewodniczący, dziękuję za miłe słowa.

Szanowny Panie...

(Przewodniczący Leon Kieres: Dla nas to jest zawsze przyjemność państwa gości...)

Dla mnie również.

Szanowny Panie Przewodniczący! Wysoka Komisjo!

Istotą protokołu, w przypadku którego jedynym odpowiedzialnym za procedurę ratyfikacji ministerstwem jest MSZ, jest to, iż wprowadza on przepisy przejściowe, które pozwolą na zmianę liczby posłów do Parlamentu Europejskiego w kadencji 2009–2014. Wynika to z potrzeby dostosowania liczby posłów do Parlamentu Europej-

---

skiego do przepisów traktatu lizbońskiego, a jednocześnie zachowania wyników wyborów do Parlamentu z czerwca 2009 r., które zostały przeprowadzone na mocy poprzedniego traktatu, czyli traktatu nicejskiego. Protokół określa również podział dodatkowych miejsc pomiędzy państwa członkowskie Unii Europejskiej i ustala zasady obsady tych miejsc.

W wyniku wyborów, które zostały przeprowadzone w czerwcu 2009 r. na mocy przepisów traktatu nicejskiego, zostało wybranych siedmiuset trzydziestu sześciu posłów. Byli oni wybrani na kadencję 2009–2014. Traktat lizboński, który wszedł w życie 1 grudnia 2009 r., zwiększył łączną liczbę posłów do Parlamentu Europejskiego do siedmiuset pięćdziesięciu jeden i ograniczył maksymalną liczbę mandatów, jaka może przypadać na dane państwo członkowskie, do dziewięćdziesięciu sześciu.

W związku z tym konieczne było dostosowanie istniejących przepisów prawa pierwotnego do wymogów wynikających z traktatu lizbońskiego. Rada Europejska, która obradowała w dniach 11 i 12 grudnia 2008 r. – jeszcze przed wejściem w życie traktatu lizbońskiego – zadeklarowała przyjęcie przepisów przejściowych, które miałyby na celu zwiększenie do końca kadencji 2009–2014 całkowitej liczby posłów Parlamentu do siedmiuset pięćdziesięciu czterech. Miało się to odbyć poprzez zwiększenie liczby posłów wybranych w dwunastu państwach członkowskich, którym to państwom przyznano większą liczbę miejsc, oraz poprzez zachowanie zwiększonej liczby mandatów uzyskanych przez posłów wybranych w Niemczech w wyborach w czerwcu 2009 r.

Protokół, który wykonuje traktat lizboński, a z drugiej strony deklaracja Rady Europejskiej z 2008 r., zwiększa na czas kadencji 2009–2014 o osiemnaście liczbę miejsc dla dwunastu państw członkowskich, w tym o jedno miejsce dla Polski. Umożliwia on też tymczasowe zwiększenie liczby posłów, którzy zostali wybrani w Niemczech, z dziewięćdziesięciu sześciu do dziewięćdziesięciu dziewięciu tak, aby zostały zachowane wyniki wyborów z czerwca 2009 r. Przejściowo, w okresie do 2014 r., PE, czyli Parlament Europejski, będzie liczył więc siedmiuset pięćdziesięciu czterech posłów, a nie tak, jak określono w traktacie lizbońskim, siedmiuset pięćdziesięciu jeden.

Ponadto protokół precyzuje zasady, które umożliwią dwunastu państwom członkowskim, w tym Polsce, obsadzenie nowych miejsc w parlamencie. Zasady te przewidują trzy możliwości: po pierwsze, zorganizowanie dodatkowych wyborów, po drugie, odwołanie się do wyników wyborów z czerwca 2009 r., po trzecie, wydelegowanie przedstawicieli parlamentu krajowego.

Polska wybrała – przypomnę – takie rozwiązanie, że została uchwalona ustawa z dnia 4 marca 2010 r. o zasadach obsadzenia w kadencji trwającej w latach 2009–2014 dodatkowego mandatu posła do Parlamentu Europejskiego i wedle tej ustawy obsadzenie tego pięćdziesiątego pierwszego mandatu odbyło się poprzez odwołanie się do wyników wyborów z czerwca 2009 r. Było to bardzo proste rozwiązanie.

Protokół nie powoduje żadnych skutków finansowych, wynagrodzenie dodatkowego posła Parlamentu Europejskiego jest pokrywane z budżetu Unii Europejskiej. Jeśli chodzi o skutki społeczne, to są one chyba tylko takie, że posiadanie dodatkowego posła w Parlamencie Europejskim jest pozytywnie odbierane.

Jeśli chodzi o tryb ratyfikowania tego protokołu, to została wybrana podstawa z art. 89 ust. 1 pkt 3 i pkt 5. Wynika to z faktu, że protokół dotyczy członkostwa Polski w organizacji międzynarodowej, jak również wymaga podjęcia działań legislacyjnych. Dziękuję bardzo.

Przewodniczący Leon Kieres:

Dziękuję.

Czy ktoś z państwa chciałby zabrać głos? Pani Legislator? Nikt nie chce. Dziękuję.

Nie widzę tu żadnych problemów. Jest to wynik obowiązywania Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej i to uzasadnienie prawne, które przedstawił pan dyrektor, jest oczywiste, jednoznaczne i nie budzi wątpliwości.

Kto z państwa jest za przyjęciem uchwały rekomendującej przyjęcie ustawy przez Senat? (4)

Dziękuję bardzo. Jednogłośnie za.

Jeśli chodzi o sprawozdawcę, to myślałem o dwóch osobach. Pan senator Rachoń nie może, więc zostają pan Marek Rocki i pan Włodzimierz Cimoszewicz. Czy pan senator i przewodniczący Marek Rocki będzie mógł być sprawozdawcą jednego z tych dwóch projektów? Tak. To może ja pana poproszę, Panie Profesorze, żeby to był drugi projekt, bo tam jest mowa o wymianie uniwersyteckiej. Dobrze? A pana marszałka Cimoszewicza poproszę o bycie sprawozdawcą w sprawie pierwszego projektu. Dobrze?

(*Włodzimierz Cimoszewicz: Dobrze.*)

Czy ktoś zgłasza inną kandydaturę? Skoro nie, to naszym sprawozdawcą w tej sprawie będzie pan marszałek Włodzimierz Cimoszewicz.

Punkt drugi porządku obrad: rozpatrzenie ustawy o ratyfikacji Porozumienia w sprawie Środkowoeuropejskiego Programu Wymiany Uniwersyteckiej CEEPUS III, sporządzonego w Budvie dnia 25 marca 2010 r.; druk senacki nr 1090, druki sejmowe nr 3720 i 3763.

Tym razem w jakiej kolejności? Pan minister?

Bardzo proszę, Panie Ministrze – Ministerstwo Nauki i Szkolnictwa Wyższego.

**Podsekretarz Stanu w Ministerstwie Nauki i Szkolnictwa Wyższego
Witold Jurek:**

Panie Przewodniczący! Wysoka Komisjo!

Program CEEPUS funkcjonuje od 1994 r., bo w 1993 r. zostało podpisane pierwsze porozumienie, a od 1994 r. ten program zaczął funkcjonować. To jest już trzecia wersja tego programu. Każda kolejna wersja miała trochę inny zakres. Pierwsza dotyczyła wymiany studentów, pracowników uczelni wyższych, jak również szkół średnich. Druga wersja została ograniczona do uczelni wyższych, a trzecia, w stosunku do tej drugiej, została rozszerzona o wymianę studentów i pracowników naukowych, ale również w celach badawczych, nie tylko w celach edukacyjnych. To tak mówię w dużym skrócie.

I jak ten program działa? Ten program działa w taki sposób, że tworzone są zespoły uczelni, które prowadzą wymianę. Te zespoły uczelni mają koordynatora. Jedną spośród tych uczelni, z różnych krajów, koordynuje wymianę w ramach tego jednego konsorcjum, jednego subprogramu, który jest realizowany – w tej chwili jest sześciu takich koordynatorów – a reszta tych uczelni to są członkowie konsorcjum. W tej chwili siedemdziesiąt sześć jednostek z różnych uczelni jest zaangażowanych w ten program, ale według informacji, które wczoraj uzyskaliśmy od szefowej tego programu z biura w Wiedniu, kolejnych dwadzieścia kilka naszych uczelni zgłosiło akces do programu, więc zakres oddziaływania tej formy współpracy się rozszerza.

Ideą tego programu jest organizacja wymiany studentów i pracowników bez przepływu pieniędzy. Organizowane jest to w taki sposób, że gdy na przykład strona polska oferuje sześćset siedemdziesiąt miesięcy stypendialnych – tyle ich było w ubiegłym roku – pobytu studentom i pracownikom, którzy są zaangażowani w konsorcjach uczelni prowadzących tę wymianę, to ma za to możliwość wysłania na sześćset siedemdziesiąt miesięcy swoich studentów i swoich pracowników do tych krajów, które biorą udział w porozumieniu. Jedyne koszty, jakie ponosi, to koszty przejazdów w obie strony. Oprócz biur krajowych, które organizują na przykład przydział stypendiów, istnieje biuro centralne tego programu w Wiedniu, ale to jest całkowicie finansowane przez stronę austriacką.

W trzeciej wersji tego programu proponuje się nowe rozwiązania organizacyjne, które mają usprawnić jego funkcjonowanie. Do tej pory komitet ministrów zbierał się rzadziej niż raz na rok, a teraz zbiera się raz na rok i praktycznie decyduje o działalności w najbliższym roku. Zostaną też powołane grupy robocze, które będą na bieżąco monitorowały i sugerowały pewne rozwiązania. Nowością będą więc rzadsze spotkania komitetu ministrów w stosunku do częstotliwości spotkań grup roboczych oraz rozszerzenie współpracy o badania naukowe.

Jeśli idzie o skutki finansowe, to te zmiany nie powodują dodatkowych wydatków dla budżetu państwa, ponieważ rolę biura krajowego pełni Biuro Uznawalności Wykształcenia i Wymiany Międzynarodowej w Warszawie. Te stypendia, te sześćset siedemdziesiąt miesięcy fundujemy w ramach puli, jaką ministerstwo dysponuje.

Jeśli chodzi o wybór sposobu związania się tą umową międzynarodową, to został on podyktowany zakresem tego porozumienia. Umowa nakłada na państwo obowiązek powołania biura krajowego, które już mamy. Co do uczelni, które chcą wziąć udział w programie, to nie wystarczy, żeby uczelnia sama się zgłosiła. Zgłosić się musi konsorcjum uczelni, żeby powstał zespół wykazujący wspólne zainteresowania. W każdym razie zdaniem Ministerstwa Spraw Zagranicznych spełnione są przesłanki art. 89 ust. 1 pkt 5 konstytucji, które przewidują taki sposób postępowania.

Ta ratyfikacja umożliwi działalność w jeszcze jednej sferze. Stypendia, jakie ministerstwo ma do dyspozycji, to są stypendia na działalność edukacyjną, stypendia dydaktyczne. Te stypendia, które możemy ufundować w ramach tej puli sześciuset siedemdziesięciu stypendiów, to są stypendia na wyjazdy na uczelnie, a ten program przewiduje rozszerzenie tej działalności. Chodziło nam o to, żeby te stypendia można było przyznać również na wyjazdy do jednostek, które nie są uczelniami, a prowadzą działalność naukową. W pracach nad reformą szkolnictwa zależy nam na związaniu uczelni z działalnością pozauczelnianą.

Po ewentualnej ratyfikacji i wejściu tej umowy w życie nie będzie konieczne wydawanie żadnych dodatkowych aktów normatywnych. Dziękuję.

Przewodniczący Leon Kieres:

Dziękuję.

Pan dyrektor...

(Zastępca Dyrektora Departamentu Prawno-Traktatowego w Ministerstwie Spraw Zagranicznych Andrzej Misztal: Panie Przewodniczący, cokolwiek bym powiedział, byłoby to niefachowym powtórzeniem tego, co przedstawił pan minister.)

Pan minister przedstawił również problemy związane z art. 89 ust. 1 pkt 5 polskiej konstytucji.

Otwieram dyskusję.

Pan senator Rachoń i pan senator Marek Rocki.

Bardzo proszę.

Senator Janusz Rachoń:

Panie Przewodniczący! Szanowni Państwo!

Moim zdaniem ze wszech miar należy poprzeć tę inicjatywę.

Mam jednak pytanie do pana ministra: czy są ustalone jakieś górne granice długości pobytu na tych stażach? To jeden semestr, dwa semestry? Chodzi o te wymiany dydaktyczne studenckie i ewentualnie naukowe – czy to są pobyty trzymiesięczne, czy mogą być dłuższe?

**Podsekretarz Stanu w Ministerstwie Nauki i Szkolnictwa Wyższego
Witold Jurek:**

O ile dobrze pamiętam, wymiana studencka jest ograniczona i w zasadzie to jest miesiąc, dwa miesiące. Te pobyty są krótkie, w ramach tych sześciuset siedemdziesięciu miesięcy stypendialnych wyjeżdża od czterystu do pięciuset osób. Natomiast wyjazdy doktorantów są czasowo nieograniczone.

(Głos z sali: To znaczy są ograniczone do roku akademickiego...)

Tak, są ograniczone do roku akademickiego.

Przewodniczący Leon Kieres:

Bardzo dziękuję.

I pan senator Marek Rocki.

Senator Marek Rocki:

Dziękuję bardzo.

Chciałbym spytać, skąd się wzięła liczba sześćset siedemdziesiąt.

**Podsekretarz Stanu w Ministerstwie Nauki i Szkolnictwa Wyższego
Witold Jurek:**

Ta liczba to jest zwykle wypadkowa dwóch czynników. Pierwszy to są nasze możliwości... Ja jeszcze nie powiedziałem, że na te sześćset siedemdziesiąt miesięcy składają się oferty trzech ministerstw, to jest Ministerstwa Nauki i Szkolnictwa Wyższego, na pewno Ministerstwa Zdrowia – tu chodzi o uczelnie medyczne – i teraz, że bym nie skłamał... Ministerstwo kultury?

(Główny Specjalista w Departamencie Spraw Międzynarodowych i Uznawalności Wykształcenia w Ministerstwie Nauki i Szkolnictwa Wyższego Junona Nowak-Roguska: Tak, Ministerstwo Zdrowia i Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego.)

A które ministerstwo ile miesięcy...

(*Główny Specjalista w Departamencie Spraw Międzynarodowych i Uznawalności Wykształcenia w Ministerstwie Nauki i Szkolnictwa Wyższego Junona Nowak-Roguska*: Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego daje więcej – sześćdziesiąt miesięcy, natomiast Ministerstwo Zdrowia – piętnaście. W ten program jest włączony Warszawski Uniwersytet Medyczny.)

Liczba tych stypendiów wynika z jednej strony z naszych możliwości, a z drugiej z szacowanych przez nas oczekiwań, tego, ilu naszych studentów chciałoby wyjechać. Bo ideą tego programu jest równoważenie tych wyjazdów, to znaczy jak jest sześćset siedemdziesiąt miesięcy stypendialnych, to chodzi o to...

(*Wypowiedź poza mikrofonem*)

Tak, żeby to było w obie strony.

Ja tylko jeszcze chciałbym dodać, że przy okazji tego programu my składamy pewną ofertę studentom z Białorusi, Litwy i bodajże Ukrainy, którym oferowany jest program jakiejś uczelni. Jak przyjeżdżają studenci z zewnątrz, to jednocześnie do tego programu dołączamy studentów z tych trzech krajów, żeby tak niejako przy okazji...

(*Głos z sali*: Do mnie Albańczyk się zgłosił, student...)

...mogli z tego korzystać. Te sześćset siedemdziesiąt miesięcy wynika więc z jednej strony z naszych możliwości, a z drugiej z szacowanego zainteresowania studentów.

Przewodniczący Leon Kieres:

Dziękuję bardzo.

Czy pan legislator...

Główny Legislator w Biurze Legislacyjnym w Kancelarii Senatu

Jakub Zabielski:

Dziękuję. Nie zgłaszam uwag.

Przewodniczący Leon Kieres:

Dziękuję.

Witamy jednocześnie pana Jakuba Zabielskiego. Pamiętamy pana pracę nad kodeksem wyborczym. Odżył już pan?

(*Główny Legislator w Biurze Legislacyjnym w Kancelarii Senatu Jakub Zabielski*: Mamy nowelizację.)

Ja wiem, dlatego w przyszłym tygodniu znowu się spotykamy. Tak, tak, nowelizacja kodeksu wyborczego.

Dziękuję państwu, zamykam dyskusję.

Kto z państwa jest za podjęciem uchwały rekomendującej Wysokiej Izbie przyjęcie ustawy o ratyfikacji? (7)

Dziękuję. Jednogłośnie za.

Proponuję, żeby naszym sprawozdawcą był pan senator, profesor, były rektor, Marek Rocki. Bardzo proszę.

Czy są inne kandydatury? Nie ma.
Rozumiem, że podjęliśmy jednogłośnie uchwałę w tej sprawie.
Dziękuję bardzo naszym gościom, państwu.
Zamykam posiedzenie.

(Koniec posiedzenia o godzinie 8 minut 50)

Kancelaria Senatu

Opracowanie i publikacja:

Biuro Prac Senackich, Dział Stenogramów

Druk: Biuro Informatyki, Dział Edycji i Poligrafii

Nakład: 5 egz.

ISSN 1643-2851